

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α) Λάθος
- β) Λάθος
- γ) Σωστό
- δ) Σωστό
- ε) Λάθος

A2. β

A3. δ

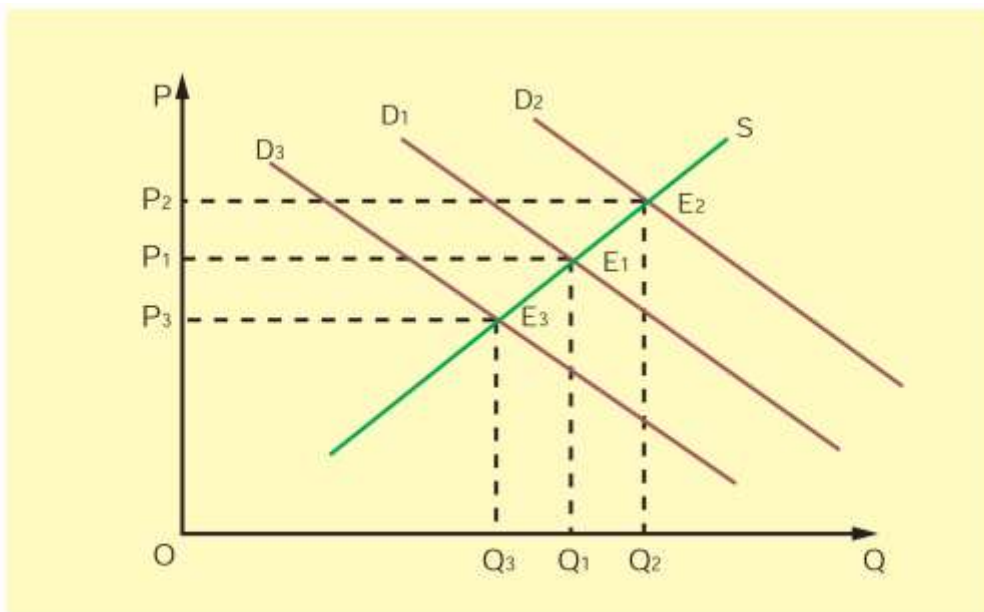
ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σελ. 96-98, σχολικού βιβλίου

α. Παράγραφος (i) Μεταβολή της ζήτησης

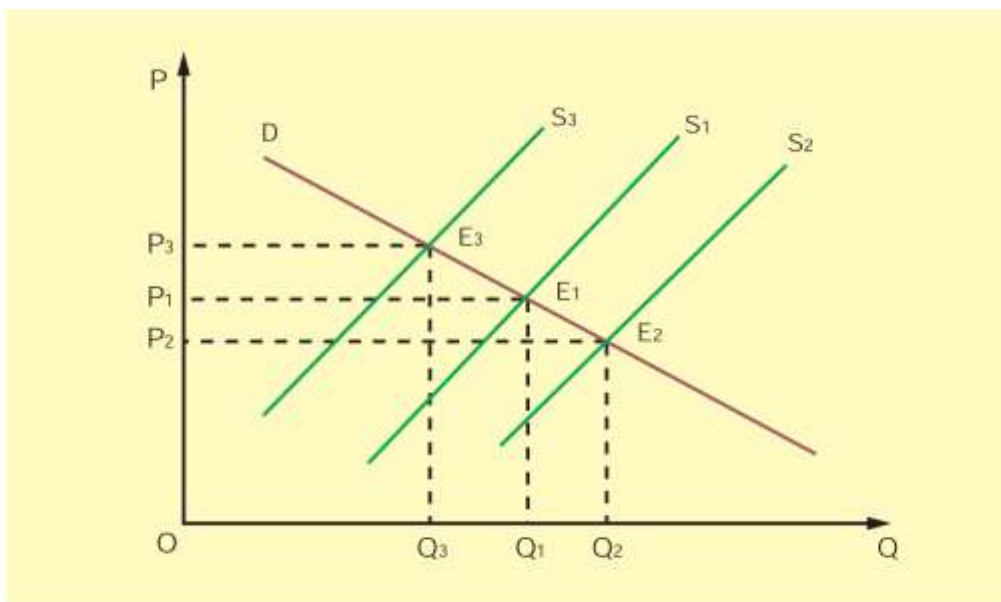
Έστω η καμπύλη προσφοράς S και η καμπύλη ζήτησης $D1$ ενός αγαθού [διάγραμμα 5.3.]. Η τομή των δυο καμπυλών $E1$ δίνει την τιμή ισορροπίας $P1$ και την ποσότητα ισορροπίας $Q1$. Όπως γνωρίζουμε, αν μεταβληθεί ένας προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης (π.χ. το εισόδημα, οι προτιμήσεις των καταναλωτών κτλ.), θα έχουμε μεταβολή της ζήτησης. Αυτό ισοδυναμεί γραφικά με μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης. Ας υποθέσουμε ότι αυξάνεται η ζήτηση λόγω μεταβολής ενός προσδιοριστικού παράγοντα της ζήτησης (π.χ. αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών). Η καμπύλη ζήτησης τότε μετατοπίζεται δεξιά (υποθέτουμε ότι το αγαθό είναι κανονικό) στη θέση $D2$, και τέμνει την καμπύλη προσφοράς στο σημείο $E2$. Στο νέο σημείο ισορροπίας $E2$ αντιστοιχεί μεγαλύτερη τιμή ισορροπίας $P2$ και μεγαλύτερη ποσότητα ισορροπίας $Q2$. Επομένως, **με σταθερή την προσφορά, όταν αυξάνεται η ζήτηση, αυξάνεται και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.** Ας υποθέσουμε τώρα ότι μειώνεται η ζήτηση λόγω μεταβολής ενός προσδιοριστικού παράγοντα της ζήτησης (π.χ. μείωση της τιμής ενός υποκατάστατου αγαθού). Η καμπύλη ζήτησης τότε μετατοπίζεται αριστερά, στη θέση $D3$, και τέμνει την καμπύλη προσφοράς στο σημείο $E3$. Στο νέο σημείο ισορροπίας $E3$ αντιστοιχεί μικρότερη τιμή ισορροπίας $P3$ και μικρότερη ποσότητα ισορροπίας $Q3$. Επομένως, **με σταθερή την προσφορά, όταν μειώνεται η ζήτηση, μειώνεται και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.**

Διάγραμμα 5.3. Μεταβολές της τιμής ισορροπίας, όταν μεταβάλλεται η ζήτηση

β. Παράγραφος (ii) Μεταβολή της προσφοράς

Έστω η καμπύλη προσφοράς S_1 και η καμπύλη ζήτησης D ενός αγαθού [διάγραμμα 5.4.]. Η τομή των δυο καμπυλών E_1 δίνει την τιμή ισορροπίας P_1 και την ποσότητα ισορροπίας Q_1 . Όπως γνωρίζουμε, αν μεταβληθεί ένας προσδιοριστικός παράγοντας της προσφοράς (π.χ. το κόστος παραγωγής, η τεχνολογία κτλ.), θα έχουμε μεταβολή της προσφοράς. Αυτό ισοδυναμεί γραφικά με μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς. Ας υποθέσουμε ότι αυξάνεται η προσφορά λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού. Η καμπύλη προσφοράς τότε μετατοπίζεται δεξιά, στη θέση S_2 , και τέμνει την καμπύλη ζήτησης στο σημείο E_2 . Στο νέο σημείο ισορροπίας E_2 αντιστοιχεί μικρότερη τιμή ισορροπίας P_2 και μεγαλύτερη ποσότητα ισορροπίας Q_2 . Επομένως, **με σταθερή τη ζήτηση, όταν αυξάνεται η προσφορά, μειώνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας αυξάνεται.** Ας υποθέσουμε τώρα ότι μειώνεται η προσφορά λόγω αύξησης των τιμών των παραγωγικών συντελεστών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού. Η καμπύλη προσφοράς τότε μετατοπίζεται αριστερά, στη θέση S_3 και τέμνει την καμπύλη ζήτησης στο σημείο E_3 . Στο νέο σημείο ισορροπίας E_3 αντιστοιχεί μεγαλύτερη τιμή ισορροπίας P_3 και μικρότερη ποσότητα ισορροπίας Q_3 . Επομένως, **με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται.**

Διάγραμμα 5.4. Μεταβολές της τιμής ισορροπίας, όταν μεταβάλλεται η προσφορά

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

L	Q	AP	MP
0	0	-	-
10	200	20	20
20	800	40	60
30	1.500	50	70
40	40x=2.000	x=50	x=50
50	2.400	48	40
60	2.400	40	0
70	2.100	30	-30

- $AP_{40_{max}}$ σημαίνει $AP_{40} = MP_{40} = x$

$$AP_{40} = \frac{Q_{40}}{L_{40}} \Leftrightarrow Q_{40} = 40x$$

$$MP_{40} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Leftrightarrow x = \frac{40x - 1.500}{40 - 30} \Leftrightarrow x = 50$$

ΑΡΑ: $Q_{40} = 40 \cdot 50 = \boxed{2.000 \text{ μον}}$ και $AP_{40} = MP_{40} = \boxed{50 \text{ μον}}$

- $MP_L = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Leftrightarrow 60 = \frac{800 - 200}{L - 10} \Leftrightarrow \boxed{L = 20 \text{ εργάτες}}$

- $AP_{20} = \frac{Q_{20}}{L_{20}} = \frac{80\theta}{2\theta} = \boxed{40 \text{ μον}}$
- $MP_{50} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Leftrightarrow 40 = \frac{Q_{50} - 2.000}{50 - 40} \Leftrightarrow \boxed{Q_{50} = 2.400 \text{ μον}}$
- $AP_{50} = \frac{Q_{50}}{L_{50}} = \frac{2.40\theta}{5\theta} = \boxed{48 \text{ μον}}$
- $MP_{60} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \Leftrightarrow 0 = \frac{Q_{60} - 2.400}{60 - 50} \Leftrightarrow \boxed{Q_{60} = 2.400 \text{ μον}}$
- $AP_{60} = \frac{Q_{60}}{L_{60}} = \frac{2.40\theta}{6\theta} = \boxed{40 \text{ μον}}$
- $MP_{70} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} = \frac{2.100 - 2.400}{70 - 60} = \boxed{-30 \text{ μον}}$

Γ2.

Οι μεταβολές του μέσου προϊόντος είναι μικρότερες από αυτές του οριακού. Αυτό οφείλεται στο ότι το μέσο προϊόν ως μέσος όρος επηρεάζεται και από τις προηγούμενες μονάδες του μεταβλητού συντελεστή (εργασίας) και του προϊόντος, ενώ το οριακό προϊόν μόνον από την τελευταία μεταβολή του μεταβλητού συντελεστή και του προϊόντος.

Γ3.

Η παραγωγή $Q=1.150$ βρίσκεται μεταξύ $L=20$ και $L=30$

$$MP_{30} = 70 \Leftrightarrow 70 = \frac{1.500 - 1.150}{30 - L} \Leftrightarrow \boxed{L = 25 \text{ εργάτες}}$$

ΑΡΑ: Για $Q=1.150$ απασχολούνται 25 εργάτες και για $Q=2.000$ απασχολούνται 40 εργάτες.

Αύξηση εργατών κατά $40 - 25 = \boxed{15 \text{ εργάτες}}$

Γ4.

- $MP_{40} = 50 \Leftrightarrow 50 = \frac{2.000 - Q_{32}}{40 - 32} \Leftrightarrow \boxed{Q_{32} = 1.600 \text{ μον}}$
- $VC_{1.600} = w \cdot L_{32} + C \cdot Q_{1.600} \Leftrightarrow$
 $19.200 = (100 \cdot 32) + c \cdot 1.600 \Leftrightarrow \boxed{c = 10 \text{ χ.μ.}}$

Γ5.

Για $Q=1.600$ το $VC=19.200$

- Η δαπάνη για εργασία είναι $w \cdot L = 100 \cdot 32 = 3.200$ χ.μ.

δηλαδή αποτελεί το $\frac{3.200}{19.200} = \boxed{16,6\%}$ του μεταβλητού κόστους.

- Η δαπάνη για πρώτη ύλη είναι $c \cdot Q = 10 \cdot 1.600 = 16.000$ χ.μ.

δηλαδή αποτελεί το $\frac{16.000}{19.200} = \boxed{83,3\%}$ του μεταβλητού κόστους

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

- Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός είναι το σύνολο των ατόμων σε μια χώρα που είτε δεν μπορεί είτε δεν θέλει να εργαστεί.

ΑΡΑ: Οικονομικά μη ενεργός

πληθυσμός = Παιδιά + Ηλικιωμένοι + Στρατιώτες =

$$200 + 200 + 100 = \underline{500 \text{ άτομα}}$$

- Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ή Εργατικό δυναμικό =
Πληθυσμός – Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός =

$$2.000 - 500 = \boxed{1.500 \text{ άτομα}}$$

- Άνεργοι = Εργατικό δυναμικό – Απασχολούμενοι =

$$1.500 - 1.440 = \boxed{60 \text{ άτομα}}$$

ΑΡΑ: Ποσοστό ανεργίας = $\frac{\text{Άνεργοι}}{\text{Εργατικό δυναμικό}} \cdot 100 = \frac{60}{1.500} \cdot 100 = \boxed{4\%}$

Δ2.

$$ΑΕΠ_{21 \text{ τρ.τ}} = P_x \cdot Q_x + P_\psi \cdot Q_\psi = (4 \cdot 2.000) + (2 \cdot 8.000) = \boxed{24.000 \text{ χ.μ.}}$$

Δ3.

Έτος	Δ.Τ.	ΑΕΠ τρέχ. τιμ.	ΑΕΠ σταθ. τιμ.
2021	100	24.000	24.000
2022	120	43.200	36.000

- $\Delta T_{22} = \Delta T_{21} + \frac{20}{100} \Delta T_{21} = 100 + \frac{20}{100} 100 = \boxed{120}$
- $ΑΕΠ_{21} \text{στ.τ.} = \frac{ΑΕΠ_{21} \text{τρ.τ.}}{\Delta T_{21}} \cdot 100 = \frac{24.000}{100} \cdot 100 = \boxed{24.000 \text{ χ.μ.}}$
- $ΑΕΠ_{22} \text{στ.τ.} = 24.000 + \frac{50}{100} \cdot 24.000 = \boxed{36.000 \text{ χ.μ.}}$
- $ΑΕΠ_{22} \text{τρ.τ.} = \frac{ΑΕΠ_{22} \text{στ.τ.} \cdot \Delta T_{22}}{100} = \frac{36.000 \cdot 120}{100} = \boxed{43.200 \text{ χ.μ.}}$

Δ4.

Στον μέγιστο Κ παράγεται $X=2.000$ μον. και κάθε εργάτης παράγει 4 μον. Χ.

ΑΡΑ: $2.000 = 4 \cdot L_x \Leftrightarrow \boxed{L_x = 500 \text{ εργάτες}}$

Στον μέγιστο Κ παράγεται $\Psi=8.000$ μον και κάθε εργάτης παράγει 8 μον. Ψ.

ΑΡΑ: $8.000 = 8 \cdot L_\psi \Leftrightarrow \boxed{L_\psi = 1.000 \text{ εργάτες}}$

Δ5.

- Άνεργοι στο Χ $= 500 \cdot \frac{10}{100} = 50$ εργάτες
- Άνεργοι στο Ψ $= 1.000 \cdot \frac{20}{100} = 200$ εργάτες
- Στο νέο συνδυασμό απασχολούνται για το αγαθό Χ
 $500 - 50 = \underline{450}$ εργάτες

και για το αγαθό Ψ απασχολούνται

$1.000 - 200 = \underline{800}$ εργάτες

ΑΡΑ: Στο νέο συνδυασμό παράγεται

$X = 4 \cdot 450 = \boxed{1.800 \text{ μον}}$

$\Psi = 8 \cdot 800 = \boxed{6.400 \text{ μον}}$

Επιμέλεια: Κουτσουμπέλη Κατερίνα

Λυμπεροπούλου Κατερίνα

Τσούμας Κωνσταντίνος